

Bu çalışmada Yalova İli Yerli Ağzı'nın morfolojik ve fonetik özelliklerinin belirlenmesi ve yazı diline göre farklılık gösteren unsurlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma; "İnceleme", "Metinler" ve "Sözlük" olmak üzere üç temel bölümden meydana getirilmiştir.

Araştırmanın girişinde Yalova'nın tarihî ve coğrafi özelliklerinden, demografik yapısından ve yerlilik kavramının yöredeki algılanış biçiminden bahsedilerek yerli köyü olarak tespit edilen on üç yerleşim yerinin geçmişlerine göz atılmıştır. "İnceleme" bölümünde ise ele alınan ağzın ses bilgisi ve şekil bilgisi ile ilgili özellikleri irdelenmiş, söz konusu özellikler derlenen metinlerden örnekler verilerek desteklenmiştir. "Metinler" bölümünde çalışmaya kaynaklık edebilecek nitelikte olduğu tespit edilerek seçilen derlemeler çeviri yazıya aktarılmıştır. Yalova Yerli Ağzı'nın en önemli morfolojik ve fonetik özellikleri "Sonuç" başlığı altında değerlendirildikten sonra çalışmanın "Sözlük" bölümüne geçilmiştir. Bu bölümde yazı dilinde olmayan ya da yazı diline göre farklı ses bilgisel nitelikler taşıyan kelimeler temel alınarak ağız yöresine ait bir sözlük ortaya çıkarılmıştır. Araştırmanın son kısmında bulunan kaynakça başlığı altında ise çalışmayı oluştururken yararlanılan eserlerin künyeleri yer almıştır. Yalova İli Yerli Ağzı ile ilgili müstakil bir ağız çalışmasının daha önce yapılmamış olmasından yola çıkılarak hazırlanan bu çalışma ile bahsedilen eksikliğin giderilmesi hedeflenmiştir.

ISBN: 978-605-281-750-6

9 786052 817506

Sosyal medyada bizi takip edin: /hiperkitaptr

/hiperkitaptr

YALOVA İLİ YERLİ AĞZI

Dr. Anıl ÇELİK

YALOVA İLİ YERLİ AĞZI

Dr. Anıl ÇELİK

YALOVA İLİ YERLİ AĞZI

Dr. Anıl ÇELİK

 hiperyayın

Hiperyayın 535
Araştırma-İnceleme

Yazarı
Dr. Anıl ÇELİK

Genel Yayın Editörü
Hatice BAHTİYAR

Mizanpaj
Meral GÖK

Kapak Tasarım
C. Kenan TEMİZEL

Yayıncı Sertifika No: 16680

ISBN: 978-605-281-750-6
e-ISBN: 978-605-281-749-0

1.Baskı: İstanbul, 2020

Copyright© Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın telif hakları, 5846 sayılı yasanın hükmüne göre, kitabı yayımlayan Hiperlink Eğitim İletişim Yay. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Dr. Anıl ÇELİK'e aittir. Yayıncının ve yazarın izni olmaksızın elektronik ve mekanik herhangi bir kayıt sistemi veya fotokopi ile çoğaltılamaz, kopyalanamaz. Ancak kaynak gösterilerek kısa alıntı yapılabilir.

Çelik, Anıl

Yalova ili yerli ağzı / Anıl Çelik. - İstanbul: Hiperyayın, 2020.

544 s.: tbl.; 21 cm. — (Hiperyayın; 535)

Kaynakça var.

ISBN: 978-605-281-750-6 - e-ISBN: 978-605-281-749-0

1. Türk dili—Ağızlar—Yalova ili I. Yazar adı II. Eser adı III. Dizi
PL196.A1. C45 2020 494.3570949 ÇEL 2020

Baskı-Cilt: Mikyas Basım Yayın Matbaacılık **Sertifika No:** 35532

GENEL SATIŞ PAZARLAMA VE YAYINEVİ
Hiperlink Eğitim İletişim Yayıncılık San. Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Tozkoparan Mah. Haldun Taner Sok. Alparslan İş Merkezi
No: 27 Kat: 6 D: 21 Merter- Güngören / İstanbul
Telefon: 0212 293 07 05-06 Faks: 0212 293 56 58
www.hiperlink.com.tr / info@hiperlink.com.tr

Dr. Öğr. Üyesi Anıl ÇELİK

1988 yılında Bursa'da dünyaya geldi. 2010 yılında Uludağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde 2014 yılında yüksek lisansını, 2018 yılında doktorasını tamamladı. 2012-2018 yılları arasında Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. Halen, Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Dr. Öğretim Üyesi olarak görevini sürdürmektedir.

İÇİNDEKİLER

TABLolar	17
SEMBOLLER	18
ÇEVİRİ YAZI İŞARETLERİ	19
KISALTMALAR	21
ÖN SÖZ	23
GİRİŞ	25
I. YALOVA TARİHİ	25
I.I. Prehistorik ve Hellenistik Dönem	25
I.II. Doğu Roma / Bizans Dönemi	25
I.III. Türk Hakimiyeti Dönemi	25
I.IV. Yalova İsminin Oluşumu	27
II. YALOVA'NIN COĞRAFİ DURUMU	27
II.I. Coğrafi Konumu ve Yüzölçümü	27
II.II. Yeryüzü Şekilleri	28
II.III. İklimi ve Bitki Örtüsü	29
II.IV. İldeki İdari Birimler	29
III. YALOVA'NIN DEMOGRAFİK YAPISI	29
III. I. Bir Göç Şehri: Yalova	29
III. II. Yerlilik Kavramı	30
III.III. Manavlık Kavramı ve Yerlilik İlişkisi	31
III.IV. Yalova'daki Yerli Köyleri	33
IV. ÇALIŞMADA KULLANILAN YÖNTEM	37

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SES BİLGİSİ	43
1.1. SESLER	43
1.1.1. ÜNLÜLER	43
1.1.1.1. ÜNLÜ ÇEŞİTLERİ	43
1.1.1.1.1. YAZI DİLİNDE BULUNMAYAN ÜNLÜLER	43
1.1.1.1.1.2. à ünlüsü	44
1.1.1.1.1.3. ą ünlüsü	45
1.1.1.1.1.4. ǎ ünlüsü	46
1.1.1.1.1.5. é ünlüsü	46
1.1.1.1.1.6. ä ünlüsü	47
1.1.1.1.1.7. ê ünlüsü	49
1.1.1.1.1.8. í ünlüsü	49
1.1.1.1.1.9. î ünlüsü	51
1.1.1.1.1.10. ó ünlüsü	52
1.1.1.1.1.11. õ ünlüsü	52
1.1.1.1.1.12. ú ünlüsü	53
1.1.1.1.1.13. û ünlüsü	54
1.1.1.1.2. UZUN ÜNLÜLER	55

1.1.1.2.1. Birincil (Aslı) Uzun Ünlüler	56
1.1.1.2.2. İkiz Ünlüler	58
1.1.1.2.2.1. Alçalan İkiz Ünlüler.....	58
1.1.1.2.2.2. Yükselen İkiz Ünlüler.....	58
1.1.1.2.3. İkincil Ünlü Uzunlukları.....	58
1.1.1.2.3.1 Ses Olaylarına Bağlı Ünlü Uzunlukları	58
1.1.1.2.3.1.1. Erimeye Bağlı Ünlü Uzunlukları.....	59
1.1.1.2.3.1.2. Büzülmeye Bağlı Ünlü Uzunlukları.....	60
1.1.1.2.3.1.3. Ünlü Kaynaşmasına Bağlı Ünlü Uzunlukları	61
1.1.1.2.3.2. Vurgu ve Tonlamaya Bağlı Ünlü Uzunlukları.....	62
1.1.1.1.3. KISA ÜNLÜLER.....	62
1.1.1.2. Ünlüler Tablosu	64
1.1.2. ÜNSÜZLER.....	65
1.1.2.1. ÜNSÜZ ÇEŞİTLERİ	65
1.1.2.1.1. é ünsüzü	65
1.1.2.1.2. Ç ünsüzü	65
1.1.2.1.3. ç ünsüzü	65
1.1.2.1.4. F ünsüzü.....	66
1.1.2.1.5. ğ ünsüzü	66
1.1.2.1.6. ğ ünsüzü.....	66
1.1.2.1.7. ħ ünsüzü	67
1.1.2.1.8. ħ ünsüzü.....	67
1.1.2.1.9. ’ ünsüzü.....	67
1.1.2.1.10. K ünsüzü	67
1.1.2.1.11. K ünsüzü.....	68
1.1.2.1.12. k ünsüzü	68
1.1.2.1.13. k ünsüzü	68
1.1.2.1.14. l ünsüzü	69
1.1.2.1.15. n ünsüzü	69
1.1.2.1.16. n ünsüzü.....	69
1.1.2.1.17. n ünsüzü	70
1.1.2.1.18. P ünsüzü.....	70
1.1.2.1.19. r ünsüzü.....	70
1.1.2.1.20. r ünsüzü	71
1.1.2.1.21. S ünsüzü.....	71
1.1.2.1.22. T ünsüzü	71
1.1.2.1.23. t ünsüzü	72
1.1.2.1.24. w ünsüzü.....	72
1.1.2.1.25. y ünsüzü	72
1.1.2.1.26.y ünsüzü.....	72
1.1.2.2. Ünsüzler Tablosu	73
1.2. SES DEĞİŞMELERİ	74
1.2.1. ÜNLÜ DEĞİŞMELERİ	74
1.2.1.1. Ünlü Uyumları	74

1.2.1.1.1. Damak Uyumu	74
1.2.1.1.1.1. Yazı Diline Göre Damak Uyumunun İleri Olduğu Durumlar.....	74
1.2.1.1.1.1.1. Kök ve Tabanlarda.....	74
1.2.1.1.1.1.1.1. İlerleyici Benzeşme İle.....	74
1.2.1.1.1.1.1.2. Gerileyici Benzeşme İle.....	75
1.2.1.1.1.1.1.3. İki Yönlü Benzeşme İle.....	75
1.2.1.1.1.1.2. Ek ve Edatlarda	75
1.2.1.1.1.2. Yazı Diline Göre Damak Uyumunun Geri Olduğu Durumlar.....	76
1.2.1.1.1.2.1. Kök ve Tabanlarda	76
1.2.1.1.1.2.2. Eklerde	77
1.2.1.1.2. Dudak Uyumu.....	79
1.2.1.1.2.1. Yazı Diline Göre Dudak Uyumunun İleri Olduğu Durumlar.....	79
1.2.1.1.2.1.1. Kök ve Tabanlarda	79
1.2.1.1.2.1.1.1. İlerleyici Benzeşme İle	79
1.2.1.1.2.1.1.2. Gerileyici Benzeşme İle.....	80
1.2.1.1.2.1.1.3. İki Yönlü Benzeşme İle.....	80
1.2.1.1.2.2. Yazı Diline Göre Dudak Uyumunun Geri Olduğu Durumlar	80
1.2.1.1.2.2.1. Kök ve Tabanlarda	80
1.2.1.2. Ünlü Türemeleri	80
1.2.1.2.1. Ön Seste	80
1.2.1.2.2. İç Seste.....	81
1.2.1.3. Ünlü Düşmesi	82
1.2.1.3.1. İç Seste	82
1.2.1.3.2. Son Seste	83
1.2.1.4. Dudaklılaşma.....	83
1.2.1.5. Kaynaşma	83
1.2.1.6. İncelme.....	83
1.2.1.7. Kalınlaşma	84
1.2.1.8. Daralma	84
1.2.1.8.1. İlk Hecede Daralma	84
1.2.1.8.2. Ön Seste / İç Seste Daralma.....	85
1.2.1.8.3. Son Seste Daralma	86
1.2.1.9. Genişleme.....	86
1.2.1.10. Düzleşme.....	87
1.2.1.11. Eskicil Şekillerin Saklandığı Örnekler	88
1.2.1.12. Alıntı Kelimelerdeki Uzunlukların Kaybolması	88
1.2.2. ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ	89
1.2.2.1. Ünsüz Uyumu	89
1.2.2.2. Ünsüz Uyumsuzluğu.....	89
1.2.2.3. Ötümlüleşme - Yarı Ötümlüleşme.....	90
1.2.2.3.1. Ön Seste.....	90
1.2.2.3.2. İç Seste	96

1.2.2.3.2.1. Kök ve Tabanlarda	96
1.2.2.3.2.2. Ekleşme Sırasında	97
1.2.2.3.3. Son Seste	97
1.2.2.3.3.1. Ulanma Yoluyla.....	98
1.2.2.4. Eski Ötümlülüğün Korunması.....	100
1.2.2.5. Ötümsüzleşme - Yarı Ötümsüzleşme	100
1.2.2.5.1. Ön Seste	100
1.2.2.5.2. İç Seste.....	101
1.2.2.5.3. Son Seste.....	101
1.2.2.6. Eski Ötümsüzlüğün Korunması.....	102
1.2.2.6.1. Ön Seste	102
1.2.2.6.2. İç Seste.....	102
1.2.2.7. Ünsüz Düşmesi.....	102
1.2.2.7.1. Ön Seste.....	102
1.2.2.7.2. İç Seste	103
1.2.2.7.3. Son Seste	103
1.2.2.8. Erime.....	103
1.2.2.8.1. İç Seste	104
1.2.2.8.2. Son Seste	105
1.2.2.9. Yutulma.....	105
1.2.2.10. Ünsüz Tekleşmesi.....	106
1.2.2.11. Ünsüz Türemesi.....	106
1.2.2.11.1. Ön Seste.....	106
1.2.2.11.2. İç Seste	108
1.2.2.11.3. Son Seste	109
1.2.2.12. Ünsüz Benzeşmesi	110
1.2.2.12.1. Kelime İçinde Ünsüz Benzeşmesi.....	110
1.2.2.12.1.1. Kelime İçinde İlerleyici Ünsüz Benzeşmesi ..	110
1.2.2.12.1.2. Kelime İçinde Gerileyici Ünsüz Benzeşmesi.....	113
1.2.2.12.2. İki Kelime Arasında Ünsüz Benzeşmesi.....	115
1.2.2.12.2.1. İki Kelime Arasında İlerleyici Ünsüz Benzeşmesi.....	115
1.2.2.12.2.2. İki Kelime Arasında Gerileyici Ünsüz Benzeşmesi.....	116
1.2.2.13. Benzeşmezlik	117
1.2.2.14. Süreklileşme	118
1.2.2.14.1. Sızıcılaşma.....	118
1.2.2.14.1.1. Ön Seste	118
1.2.2.14.1.2. İç Seste	118
1.2.2.14.1.3. Son Seste	120
1.2.2.14.2. Akıcılaşma	120
1.2.2.15. Süreksizleşme.....	121
1.2.2.15.1. Ön Seste	121
1.2.2.15.3. Son Seste	122
1.2.2.16. Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişmeler.....	123

1.2.2.16.1. Ön Seste	123
1.2.2.16.2. İç Seste	124
1.2.2.16.3. Son Seste	126
1.2.2.17. Ünsüz İkizleşmesi	127
1.2.2.18. Göçüşme	128
1.2.3. ÜNLÜ - ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ	129
1.2.3.1. Büzülme	129
1.2.3.2. Derilme	130
1.2.3.3. Hece Tekleşmesi	131
1.2.3.4. Grup Düşmesi	131
1.2.3.5. Sesleri Bozularak Telaffuz Edilen Kelimeler	132

İKİNCİ BÖLÜM

2. ŞEKİL BİLGİSİ	135
2.1 EKLER	135
2.1.1. İŞLETME EKLERİ	135
2.1.1.1. İSİM İŞLETİMİ	135
2.1.1.1.1. ÇOKLUK EKLERİ	135
2.1.1.1.1.1. İşlevleri	136
2.1.1.1.1.1.1. Çokluk Anlamı Verme İşlevi	136
2.1.1.1.1.1.2. Sınıf, Kategori Yapma İşlevi	137
2.1.1.1.1.1.3. Kişi Zamirleri Üzerinde Anlam Kuvvetlendirme İşlevi	137
2.1.1.1.2. İYELİK EKLERİ	137
2.1.1.1.2.1. İyelik Eki Yığılması	140
2.1.1.1.3. DURUM EKLERİ	140
2.1.1.1.3.1. Yalın Durum	140
2.1.1.1.3.2. Belirtme Durumu	141
2.1.1.1.3.2.1. İşlevleri	141
2.1.1.1.3.2.2. Diğer Durum Ekleri Yerine Kullanılışı	141
2.1.1.1.3.2.2.1. Yönelme Durumu Yerine Kullanılışı	141
2.1.1.1.3.3. Yönelme Durumu	142
2.1.1.1.3.3.1. İşlevleri	142
2.1.1.1.3.3.1.1. Fiilin Yönünü Gösterme İşlevi	142
2.1.1.1.3.3.1.2. “... İçin” Anlamı Verme İşlevi	142
2.1.1.1.3.3.1.3. “-(y)A karşılık” Anlamı Katma İşlevi	143
2.1.1.1.3.3.1.4. “Bir Şey Üzerine, Bir Şey Üzerinden” Anlamı Katma İşlevi	143
2.1.1.1.3.3.1.5. Zarf Oluşturma İşlevi	143
2.1.1.1.3.3.1.6. +Cak Morfemini Alarak Birleşik Bir Yapı Oluşturma İşlevi	143
2.1.1.1.3.4. Bulunma Durumu	143
2.1.1.1.3.4.1. İşlevleri	144
2.1.1.1.3.4.1.1. Fiilin Yapıldığı Yeri, Nesnenin Konumunu Bildirme İşlevi	144
2.1.1.1.3.4.1.2. Zarf Tümleçleri Oluşturma İşlevi	144

2.1.1.1.3.4.1.3. Sayısal Oranları Belirtme İşlevi	144
2.1.1.1.3.4.1.4. Kalıcı İsim Türetme İşlevi	144
2.1.1.1.3.5. Ayrılma Durumu	145
2.1.1.1.3.5.1. İşlevleri.....	145
2.1.1.1.3.5.1.1. Zarf Tümleçleri Oluşturma İşlevi	145
2.1.1.1.3.5.1.2. Nesnenin Neden Meydana Geldiğini Belirtme İşlevi.....	145
2.1.1.1.3.5.1.3. “Bir Şey Sebebiyle” Anlamı Katma İşlevi.....	145
2.1.1.1.3.5.1.4. Bütünün Parçasını Bildirme İşlevi.....	146
2.1.1.1.3.6. Vasıta Durumu.....	146
2.1.1.1.3.6.1. İşlevleri.....	148
2.1.1.1.3.6.1.1. Vasıta Bildirme İşlevi	148
2.1.1.1.3.6.1.2. Birliktelik Bildirme İşlevi	148
2.1.1.1.3.6.1.3. Zaman Zarfı Kurma İşlevi	148
2.1.1.1.3.6.1.4. Tarz Zarfları Yapma İşlevi.....	148
2.1.1.1.3.7. Eşitlik Durumu.....	148
2.1.1.1.3.7.1. İşlevleri	149
2.1.1.1.3.7.1.1. Eşitlik Münasebeti Kurma İşlevi	149
2.1.1.1.3.7.1.2. Mukayese Durumunu Gösterme İşlevi ...	150
2.1.1.1.3.7.1.3. Sınırlama İşlevi	150
2.1.1.1.4. SORU EKİ	150
2.1.1.1.5. AİTLİK EKİ	151
2.1.1.1.6. İSİM TAMLAMASI.....	151
2.1.1.1.6.1. Birinci Tür İsim Tamlaması (Belirtili İsim Tamlaması).....	151
2.1.1.1.6.2. İkinci Tür İsim Tamlaması (Belirtisiz İsim Tamlaması).....	152
2.1.1.1.7. İYELİK ÖBEĞİ	152
2.1.1.2. FİİL İŞLETİMİ	153
2.1.1.2.1. BASİT ÇEKİMLER.....	153
2.1.1.2.1.1. ZAMANLAR.....	153
2.1.1.2.1.1.1. Görülen Geçmiş Zaman.....	154
2.1.1.2.1.1.1.1. Birinci Teklik Şahıs.....	154
2.1.1.2.1.1.1.2. İkinci Teklik Şahıs.....	154
2.1.1.2.1.1.1.3. Üçüncü Teklik Şahıs	155
2.1.1.2.1.1.1.4. Birinci Çokluk Şahıs.....	155
2.1.1.2.1.1.1.5. İkinci Çokluk Şahıs	155
2.1.1.2.1.1.1.6. Üçüncü Çokluk Şahıs	155
2.1.1.2.1.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman	156
2.1.1.2.1.1.2.1. Birinci Teklik Şahıs	156
2.1.1.2.1.1.2.2. İkinci Teklik Şahıs	156
2.1.1.2.1.1.2.3. Üçüncü Teklik Şahıs.....	156
2.1.1.2.1.1.2.4. Birinci Çokluk Şahıs	157
2.1.1.2.1.1.2.5. İkinci Çokluk Şahıs	157
2.1.1.2.1.1.2.6. Üçüncü Çokluk Şahıs	157
2.1.1.2.1.1.3. Şimdiki Zaman	158

2.1.1.2.1.1.3.1. Birinci Teklik Şahıs	158
2.1.1.2.1.1.3.2. İkinci Teklik Şahıs.....	159
2.1.1.2.1.1.3.3. Üçüncü Teklik Şahıs.....	159
2.1.1.2.1.1.3.4. Birinci Çokluk Şahıs	159
2.1.1.2.1.1.3.5. İkinci Çokluk Şahıs	159
2.1.1.2.1.1.3.6. Üçüncü Çokluk Şahıs	159
2.1.1.2.1.1.4. Gelecek Zaman	160
2.1.1.2.1.1.4.1. Birinci Teklik Şahıs	160
2.1.1.2.1.1.4.2. İkinci Teklik Şahıs.....	161
2.1.1.2.1.1.4.3. Üçüncü Teklik Şahıs.....	161
2.1.1.2.1.1.4.4. Birinci Çokluk Şahıs	161
2.1.1.2.1.1.4.5. İkinci Çokluk Şahıs	161
2.1.1.2.1.1.4.6. Üçüncü Çokluk Şahıs	162
2.1.1.2.1.1.5. Geniş Zaman	162
2.1.1.2.1.1.5.1. Birinci Teklik Şahıs	162
2.1.1.2.1.1.5.2. İkinci Teklik Şahıs.....	162
2.1.1.2.1.1.5.3. Üçüncü Teklik Şahıs.....	163
2.1.1.2.1.1.5.4. Birinci Çokluk Şahıs	163
2.1.1.2.1.1.5.5. İkinci Çokluk Şahıs	163
2.1.1.2.1.1.5.6. Üçüncü Çokluk Şahıs	164
2.1.1.2.1.2. KİPLER	164
2.1.1.2.1.2.1. Emir/İstek Kipi	166
2.1.1.2.1.2.1.1. Birinci Teklik Şahıs	166
2.1.1.2.1.2.1.2. İkinci Teklik Şahıs	166
2.1.1.2.1.2.1.3. Üçüncü Teklik Şahıs	167
2.1.1.2.1.2.1.4. Birinci Çokluk Şahıs.....	167
2.1.1.2.1.2.1.5. İkinci Çokluk Şahıs.....	167
2.1.1.2.1.2.1.6. Üçüncü Çokluk Şahıs.....	168
2.1.1.2.1.2.2. Dilek Kipi	168
2.1.1.2.1.2.2.1. Birinci Teklik Şahıs.....	168
2.1.1.2.1.2.2.2. İkinci Teklik Şahıs.....	168
2.1.1.2.1.2.2.3. Üçüncü Teklik Şahıs	169
2.1.1.2.1.2.2.4. Birinci Çokluk Şahıs.....	169
2.1.1.2.1.2.2.5. İkinci Çokluk Şahıs	169
2.1.1.2.1.2.2.6. Üçüncü Çokluk Şahıs	169
2.1.1.2.1.2.3. Gereklilik Kipi.....	169
2.1.1.2.1.2.3.1. Birinci Teklik Şahıs.....	170
2.1.1.2.1.2.3.2. İkinci Teklik Şahıs.....	170
2.1.1.2.1.2.3.3. Üçüncü Teklik Şahıs	170
2.1.1.2.1.2.3.4. Birinci Çokluk Şahıs.....	170
2.1.1.2.1.2.3.5. İkinci Çokluk Şahıs.....	170
2.1.1.2.1.2.3.6. Üçüncü Çokluk Şahıs.....	170
2.1.1.2.2. BİRLEŞİK ÇEKİMLER	171
2.1.1.2.2.1. Hikaye	172
2.1.1.2.2.1.1. Görülen Geçmiş Zamanın Hikayesi	172
2.1.1.2.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikayesi	173

2.1.1.2.2.1.3. Şimdiki Zamanın Hikayesi.....	174
2.1.1.2.2.1.4. Gelecek Zamanın Hikayesi.....	174
2.1.1.2.2.1.5. Geniş Zamanın Hikayesi	175
2.1.1.2.2.1.6. Emir/İstek Kipinin Hikayesi	177
2.1.1.2.2.1.7. Dilek Kipinin Hikayesi.....	177
2.1.1.2.2.2. Rivayet.....	177
2.1.1.2.2.2.1. Şimdiki Zamanın Rivayeti.....	177
2.1.1.2.2.2.2. Geniş Zamanın Rivayeti.....	178
2.1.1.2.2.2.3. Gelecek Zamanın Rivayeti	179
2.1.1.2.2.2.4. Emir/İstek Kipinin Rivayeti	180
2.1.1.2.2.3. Şart.....	180
2.1.1.2.2.3.1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı.....	181
2.1.1.2.2.3.2. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Şartı	181
2.1.1.2.2.3.3. Şimdiki Zamanın Şartı	181
2.1.1.2.2.3.4. Geniş Zamanın Şartı.....	182
2.1.1.2.2.3.5. Gelecek Zamanın Şartı	183
2.1.1.2.3. EK FİİL.....	183
2.1.1.2.3.1. Görülen Geçmiş Zaman Çekimi	184
2.1.1.2.3.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman Çekimi.....	185
2.1.1.2.3.3. Şart Çekimi.....	185
2.1.1.2.3.4. Geniş Zaman Çekimi (Bildirme Ekleri).....	186
2.1.1.2.3.5. Ek Fiilin Olumsuz Çekimi	187
2.1.1.2.3.6. ki > erki Pekiştirme Edatı.....	187
2.1.1.2.3.7. -(y)I ⁴ KAn < i-ken Ek-fiilin Zarf-fiil Eki.....	188
2.1.1.2.4. FİİLİMSİLER.....	188
2.1.1.2.4.1. İsim-Fiiller.....	188
2.1.1.2.4.1.1. -mA	188
2.1.1.2.4.1.2. -mAK.....	189
2.1.1.2.4.1.3. -(y)I ⁴ ş.....	189
2.1.1.2.4.2. Sıfat-Fiiller	189
2.1.1.2.4.2.1. -(y)An	189
2.1.1.2.4.2.2. -(V)r	189
2.1.1.2.4.2.3. -(A)CAk	190
2.1.1.2.4.2.4. dI ⁴ K.....	190
2.1.1.2.4.2.5. -mI ⁴ ş.....	190
2.1.1.2.4.2.6. -Ası	190
2.1.1.2.4.3. Zarf-Fiiller.....	190
2.1.1.2.4.3.1. Asıl Zarf-Fiiller.....	190
2.1.1.2.4.3.1.1. -(y)A	190
2.1.1.2.4.3.1.2. -(y)ArAk	191
2.1.1.2.4.3.1.3. -(y)I ⁴ p	191
2.1.1.2.4.3.1.4. -(y)I ⁴ ncA.....	192
2.1.1.2.4.3.1.5. -mAdAn	192
2.1.1.2.4.3.1.6. -sA+şahıs eki.....	193
2.1.1.2.4.3.1.7. -KAn.....	193
2.1.1.2.4.3.2. Birleşik Zarf-Fiiller	194

2.1.1.2.4.3.2.1. -dIKcA	194
2.1.1.2.4.3.2.2. -dIK + iyelik +dA	194
2.1.1.2.4.3.2.3. -dIK+ iyelik + için	194
2.1.1.2.4.3.2.4. -dIK+ iyelik + vakit.....	194
2.1.1.2.4.3.2.5. -dIK + iyelik + zaman	194
2.1.1.2.4.3.2.6. -dIK +dAn + sona.....	195
2.1.1.2.4.3.2.7. -dIK +dAn + kerı	195
2.1.1.2.4.3.2.8. -dIK + iyelik + gibi.....	195
2.1.1.2.4.3.2.9. -dI + şahıs eki + ml	195
2.1.1.2.4.3.2.10. -(V)r gibi.....	195
2.1.1.2.4.3.2.11. -(V)r ğadar	195
2.1.1.2.4.3.2.12. -(y)IncAyA ğadā	195
2.1.1.2.5. ÇATI EKLERİ	195
2.1.1.2.5.1. Edilgenlik	197
2.1.1.2.5.2. Dönüşlülük	198
2.1.1.2.5.3. İşteşlik	198
2.1.1.2.5.4. Ettirgenlik	199
2.1.1.2.6. SORU EKİ	200
2.1.1.2.7. OLUMSUZLUK EKİ	201
2.1.2. TÜRETME EKLERİ	202
2.1.2.1. İSİM TÜRETME EKLERİ	202
2.1.2.1.1. İsimden İsim Türetme Ekleri	202
2.1.2.1.1.1. +CA	202
2.1.2.1.1.2. +cĀz (<cAĝIz)	203
2.1.2.1.1.3. +cI4.....	203
2.1.2.1.1.4. +cI4K	203
2.1.2.1.1.5. +DAş.....	204
2.1.2.1.1.6. +I4n	204
2.1.2.1.1.7. +IAmA (+IA-mA)	204
2.1.2.1.1.8. +II4, +nI4	204
2.1.2.1.1.9. +II4 .. +II4	205
2.1.2.1.1.10. +II4k	205
2.1.2.1.1.11. +(I4)ncI4	206
2.1.2.1.1.12. +sAI	206
2.1.2.1.1.13. +sI4z	206
2.1.2.1.1.14. +sI4zII4k	207
2.1.2.1.1.15. +(ş)Ar.....	207
2.1.2.1.1.16. +(I4)t	207
2.1.2.1.2. Fiilden İsim Türetme Ekleri.....	207
2.1.2.1.2.1. -Ak	208
2.1.2.1.2.2. -AmAk (-A-mAk).....	208
2.1.2.1.2.3. -AnAk.....	208
2.1.2.1.2.4. -ç	209
2.1.2.1.2.5. -GAn	209
2.1.2.1.2.6. -gI4.....	209
2.1.2.1.2.7. -GI4n.....	209

2.1.2.1.2.8. -GAç	210
2.1.2.1.2.9. -I ⁴	210
2.1.2.1.2.10. -(y)I ⁴ cl ⁴	210
2.1.2.1.2.11. -(I ⁴)k	211
2.1.2.1.2.12. -m, -(I ⁴)m	211
2.1.2.1.2.13. -(I)n , -n	211
2.1.2.1.2.14. -mAcA (-mA+cA)	211
2.1.2.1.2.15. -mAç / -bAç (<-mAcA)	212
2.1.2.1.2.16. -mAç < mA aş	212
2.1.2.1.2.17. -mAn	212
2.1.2.1.2.18. -mI ⁴ k	212
2.1.2.1.2.19. -mUr	213
2.1.2.1.2.20. -tI ⁴ , -(I ⁴)ntı	213
2.1.2.1.2.21. -sAk < -sA-k < -Ig+sA-k	213
2.1.2.1.2.22. -sI ⁴ < -sI ⁴ k (-g)	213
2.1.2.1.2.23. -(I ⁴)ş, -ş	213
2.1.2.1.2.24. -t, -(I ⁴)t	214
2.1.2.1.2.25. -v, (-A)v	214
2.1.2.2. FİİL TÜRETME EKLERİ	214
2.1.2.2.1. İsimden Fiil Türetme Ekleri	214
2.1.2.2.1.1. +A-	214
2.1.2.2.1.2. +(A)l-	214
2.1.2.2.1.3. +(A)r-	215
2.1.2.2.1.4. +dA-	215
2.1.2.2.1.6. +(I ⁴)k-	215
2.1.2.2.1.5. +I4-	215
2.1.2.2.1.7. +(I ⁴)r-	215
2.1.2.2.1.8. +(I)rgA-	215
2.1.2.2.1.9. +LA-	216
2.1.2.2.1.10. +rA-	216
2.1.2.2.2. Fiilden Fiil Türetme Ekleri	216
2.1.2.2.2.1. -AIA-	216
2.1.2.2.2.2. -k- / -(I ⁴)k-	216
2.1.2.2.2.3. -p-	217
2.2. GÖREV VE ANLAM BAKIMINDAN KELİME ÇEŞİTLERİ	217
2.2.1. İSİMLER	217
2.2.1.1. İsim İşletimi	217
2.2.1.1.1. Çokluk Eki	217
2.2.1.1.2. İyelik Ekleri	217
2.2.1.1.3. Durum Ekleri	217
2.2.1.1.4. İsim Tamlaması	217
2.2.1.2. İsim Türetimi	218
2.2.1.2.1. İsimden İsim Türetme Ekleri	218
2.2.1.2.2. Fiilden İsim Türetme Ekleri	218
2.2.2. SIFATLAR	218
2.2.2.1. Niteleme Sıfatları	218
2.2.2.2. Belirtme Sıfatları	218

2.2.2.2.1. İşaret Sıfatları.....	218
2.2.2.2.2. Sayı Sıfatları.....	219
2.2.2.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları.....	219
2.2.2.2.2.2. Sıralama Sayı Sıfatları.....	219
2.2.2.2.2.3. Üleştirme Sayı Sıfatları.....	220
2.2.2.2.2.4. Kesir Sayı Sıfatları.....	220
2.2.2.2.3. Belirsizlik Sıfatları.....	220
2.2.2.2.4. Soru Sıfatları.....	220
2.2.3. ZAMİRLER.....	221
2.2.3.1. Şahıs Zamirleri.....	221
2.2.3.2. İşaret Zamirleri.....	222
2.2.3.3. Soru Zamirleri.....	224
2.2.3.4. Belirsizlik Zamirleri.....	224
2.2.3.5. Dönüşlülük Zamirleri.....	224
2.2.4. ZARFLAR.....	225
2.2.4.1. Yer ve Yön Zarfları.....	225
2.2.4.2. Zaman Zarfları.....	225
2.2.4.3. Niteleme ve Durum Zarfları.....	226
2.2.4.4. Azlık-Çokluk Zarfları.....	226
2.2.4.5. Soru Zarfları.....	227
2.2.5. EDATLAR.....	227
2.2.5.1. Ünlem Edatları.....	227
2.2.5.1.1. Ünlemler.....	227
2.2.5.1.2. Seslenme Edatları.....	229
2.2.5.1.3. Sorma Edatları.....	230
2.2.5.1.4. Gösterme Edatları.....	230
2.2.5.1.5. Cevap Edatları.....	231
2.2.5.2. Bağlama Edatları.....	232
2.2.5.2.1. Sıralama Edatları.....	232
2.2.5.2.2. Denkleştirme Edatları.....	233
2.2.5.2.3. Karşılaştırma Edatları.....	234
2.2.5.2.4. Cümle Başı Edatları.....	235
2.2.5.2.5. Sona Gelen Edatlar.....	238
2.2.5.3. Son Çekim Edatları.....	239
2.2.6. FİLLER.....	242
2.2.6.1. Fiillerde Zaman.....	242
2.2.6.2. Fiillerde Kip.....	242
2.2.6.3. Fiillerde Çatı.....	242
2.2.6.4. Fiillerde Olumsuzluk.....	242
2.2.6.5. Birleşik Fiiller.....	242
2.2.6.5.1. İsim + Fiil.....	242
2.2.6.5.1.1. İsim + eT-.....	242
2.2.6.5.1.2. İsim + eyle-.....	243
2.2.6.5.1.3. İsim + ğıl- / kıl-.....	243
2.2.6.5.1.4. İsim + ol-.....	243
2.2.6.5.1. Fiil + Fiil.....	243

2.2.6.5.1.1. Tasvirî Fiiller	243
2.2.6.5.1.1.1. Tezlik Bildirenler	243
2.2.6.5.1.1.2. Yeterlik Bildirenler	244
2.2.6.6. Fiil Türetimi.....	245
2.2.6.6.1. İsimden Fiil Türetimi	245
2.2.6.6.2. Fiilden Fiil Türetimi	245
SONUÇ.....	245

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİNLER.....	259
---------------	-----

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SÖZLÜK.....	485
KAYNAKÇA	535